

■ Безнаяўны разлік

ДЭНАМІНАЦЫЯ ПАДШТУРХНЕ ДА «ПЛАСТЫКУ»

Эксперты банкаўскай сферы: магчымыя нязручнасці разлікаў з манетамі могуць паспрыяць больш маштабнаму выкарыстанню плацежных карткаў

Адна мая знаёмая пацікавілася: няўжо ў адно імгненне (у ноч на 1 ліпеня 2016 года) яе грошы на банкаўскай картцы (рахунку) страцяць 4 нулі? Гэта будзе зроблена аўтаматычна на ўсёй тэрыторыі краіны, ці, магчыма, пра яе картку забудуць і яна стане ў 10 тысяч разоў багацейшай? Гэтыя пытанні, якія сёння цікавяць многіх, мы адрасавалі спецыялісту.

«ПРЫВЯЗАЦЬ» ІНФАКІЁСКІ ДА НОВЫХ КУПЮР

З безнаяўнымі сродкамі налета ўсё адбудзецца імгненна, але з гадоўкай прадугледжаны пераходны перыяд на працягу 6 месяцаў, калі ў гандлі будуць прымаць і старыя, і новыя грошы. Магчыма, што ў падобным рэжыме нейкі час будзе працаваць і абсталяванне, якое абслугоўвае банкаўскія карткі?

Кіраўнік нацыянальнай плацежнай сістэмы лічыць, што, напрыклад, гэта будзе залежаць ад аб'ёму банкаматнай сеткі. Так, банкаматы будуць выдаваць грошы розных узораў. Другім пытаннем будзе ўстаноўка адпаведных прылад, якія вызначаюць сапраўднасць купюр. Гэта тычыцца работы інфакіёскаў, дзе прадугледжана самастойная аплата кліентам розных паслуг без пластыкавай карткі за наяўны разлік. У гэтым выпадку падобныя прылады інфакіёскаў павінны працаваць са 100-працэнтнай дакладнасцю. Інакш новую купюру тэхніка не прыме. Увогуле, з першых дзён ліпеня значна прасцей у інфакіёсках будзе разлічвацца менавіта банкаўскай карткай.

УСЮДЫ РАЗЛІЧВАЦА КАРТКАЙ

Наколькі нам зразумела, налета ў ліпені на рахунок карткі будуць ляжаць грошы новага фармату (без чатырох нулёў), аднак банкаматы і гандлёвыя пункты будуць выдаваць грошы (рэшту) як у старым, так і ў новым папяровым фармаце. А пры фарміраванні сямейнага бюджэту так і заблытацца няцяжка.

«Самі разумееце, што ў гэтых умовах пластыкавая картка вызваляе яе карыстальніка ад усіх магчымых праблем з наяўнымі грашыма», — удакладняе сваю пазіцыю Уладзімір Гусараў. — З карткай увогуле выключаяецца верагоднасць атрымаць няправільную рэшту альбо атрымаць яе манетамі. А апошнія потым будуць адцягваць вам кішэню... Спецыялісты плацежнай сістэмы «БелКарт» прагназуюць, што пасля дэнамінацыі яшчэ большая колькасць дарослага насельніцтва пачне актыўней карыстацца банкаўскімі карткамі і іншымі сродкамі дыстанцыйнага банкаўскага абслугоўвання.

«Мне здаецца, што людзі перастануць здымаць з зарплатных карткаў усе грошы, каб трымаць іх дома. Ім стане больш зручна ўсюды разлічвацца менавіта карткай», — упэўнены Уладзімір Гусараў.

У ДЗЯСЯТЦЫ ЕЎРАПЕЙСКІХ ЛІДАРАЎ

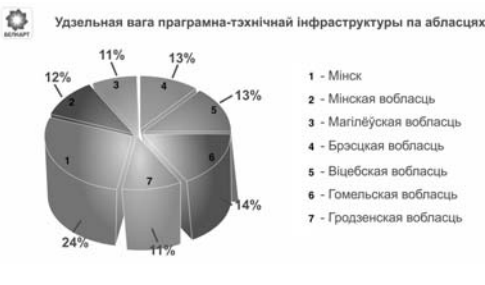
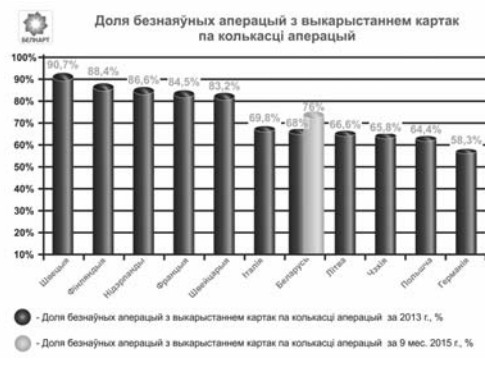
Па колькасці аперацый з выкарыстаннем банкаўскіх карткаў мы апырэджаем нават Літву і Польшчу

Наша краіна сур'езна нарошчвае долю безнаяўных разлікаў. Паводле інфармацыі кіраўніка прэс-службы плацежнай сістэмы «БелКарт» Марыны РОМАН, у перыяд з канца 2014-га і за першыя 9 месяцаў 2015 года ўдзельная вага безнаяўных аперацый у краіне з выкарыстаннем карткаў па колькасці аперацый павялічылася на 8% і склала 76%. Трэба заўважыць, што па выніках 2013 года Беларусь заняла сёмае месца сярод краін Еўропы па долі безнаяўных аперацый з выкарыстаннем карткаў (па колькасці аперацый). Па гэтым паказчыку наша краіна абагнала амаль усіх суседзяў.

Па колькасці POS-тэрміналаў на 1 млн жыхароў па выніках 2014 года наша краіна апырэджавае такія краіны, як Чэхія, Германія, Польшча і Казахстан. Больш за тое, сёлета за 9 месяцаў колькасць POS-тэрміналаў павялічылася на 1102 адзінкі.

Самым папулярным сродкам дыстанцыйнага банкаўскага абслугоўвання (ДБА) з'яўляецца інтэрнэт-банкінг: на яго долю прыпадае 85,6% усіх аперацый. Другое месца па папулярнасці сярод сродкаў ДБА займае мабільны банкінг — на яго долю прыпадае 12,6% аперацый. Доля SMS-банкінгу па выніках 9 месяцаў 2015 года склала 1%.

Спецыялістамі падлічана, што лідарам у сферы развіцця праграма-тэхнічнай інфраструктуры (прыкладна чвэрць ад агульнай) з'яўляецца Мінск. У рэгіёнах жа гэты паказчык знаходзіцца амаль на аднолькавым узроўні.

ПЯТАЯ ЧАСТКА ТАВАРАЗВАРОТУ ЎЖО БЕЗНАЯЎНАЯ

Доля безнаяўных плацяжоў у агульным аб'ёме рознічнага таваразвароту ў Беларусі перавысіла 20%, паведаміла намеснік міністра гандлю Ірына НАРКЕВІЧ на калегіі, на якой разглядаліся вынікі працы галіны ў студзені-верасні.

«У краіне праведзена значная работа па развіцці сістэмы безнаяўных разлікаў. Паводле статыстыкі,

доля безнаяўных плацяжоў у агульным аб'ёме рознічнага таваразвароту па краіне склала 21,5%», — адзначыла намеснік міністра. Паводле яе слоў, вынік дасягнуты за кошт развіцця інфраструктуры безнаяўных разлікаў, павелічэння колькасці плацежных тэрміналаў, увядзення дакладных рэгламентаў па іх устаноўцы. Пры гэтым яна канстатавала, што пакуль не атрымліваецца дасягнуць 50-працэнтнага

нараматыву, таму Нацыянальны банк прапанаваў 50% у якасці індикатыва паказчыка Стратэгіі развіцця лічбавага банкінгу ў краіне да 2020 года. Яшчэ Ірына Наркевіч нагадала, што набліжаецца тэрмін устаноўкі тэрміналаў для індывідуальных прадпрыемстваў у Мінску і гарадах абласнога падпарадкавання. Яны павінны быць устаноўлены ўжо з першых дзён наступнага года.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

ЗАСТАНЕМСЯ ПРЫ СВАІХ

Хутчэй за ўсё менавіта з першых хвілін да ты «ікс» — 1 ліпеня — усе безнаяўныя грошы на тэрыторыі краіны памяняюць свой фармат, адзначыў выканаўца абавязкаў дырэктара нацыянальнай плацежнай сістэмы «БелКарт» Уладзімір ГУСАРАЎ. Не зусім правільна казаць пра тое, што грошы нешта страцяць. Проста адбудзецца ўзбудаванне нацыянальнай грашовай адзінкі. Пакупніцкая здольнасць сённяшніх і новых грошай застаецца на адным узроўні.

Калі безнаяўныя грошы зменяць свой фармат, могуць існаваць нейкія арганізацыйныя і тэхнічныя нюансы, пра якія насельніцтва і ведаць не павінна. Адно, што адзначыў спецыяліст, ніхто на гэтай дэнамінацыі не заробіць (калі мае дэпазіты), але і не страціць (пры наяўнасці крэдытаў).

«ПРЫШЧЭПКА» 2000 ГОДА

Увогуле спадар Гусараў лічыць, што ў беларускай банкаўскай сістэмы існуе дастаткова вопыту па ажыццяўленні рознага віду арганізацыйных і тэхнапраграмных праектаў пры выкананні падобных заданняў. Дастаткова ўгадаць падрыхтоўку фінансавага сектара да пераходу ў новае тысячагоддзе. Тады асобныя нервовыя эксперты прадралі маштабныя катаклізмы ў камп'ютарным асяроддзі. А ў нашай краіне падрыхтоўка да гэтага пераходу была праведзена бездакорна, таму ўсе банк і праграмыныя прадукты ў новае тысячагоддзе пераступілі спакойна і на даволі высокім прафесійным узроўні.

Будучая дэнамінацыя не ўяўляе для нашых спецыялістаў-праграмістаў галіны высокіх тэхналогій нейкіх сур'езных пытанняў па расшэнні інтэлектуальных задач. Уладзімір Гусараў адзначае, што ўрад краіны своечасова аб'явіў аб будучай дэнамінацыі, таму кіраўнікі банкаў упэўнены, што ўсе неабходныя мерапрыемствы будуць выкананы якасна і ў тэрмін.

■ Будзьце здаровыя!

І тут таксама не курьце

І ЯНА З ЦЫГАРЭТАЙ

Паводле рэспубліканскага сацыялагічнага даследавання гэтага года, працэнт распаўсюджанасці курэння сярод дарослага насельніцтва працягвае павольна зніжацца — 27,9% ва ўзросце ад 16 гадоў. Некаторыя пры гэтым кураць час ад часу. Доля жанчын застаецца ніжэйшай — 16 працэнтаў. Найбольш курцоў у Мінскай вобласці — 36,7%, і гэта адзіны рэгіён, дзе назіраецца тэндэнцыя росту. Актыўна зніжаецца працэнт курцоў у Гомельскай, Магілёўскай і Віцебскай абласцях.

Больш за палову залежных ад тытуню хацелі б пазбавіцца сваёй залежнасці. Галоўным чынам таму, што гэта шкодзіць здароўю. Аднак расце і доля тых, хто хацеў бы завязаць з тытунем для эканоміі бюджэту, жадаючы быць добрым прыкладам для сваіх дзяцей.

ЯК ПАЗБАВІЦЦА ЗАЛЕЖНАСЦІ?

Ніякіх сакрэтаў тут няма. Гэта можна зрабіць пры адной, самай важнай, умове — наяўнасці выразнага матыву. А далей можна пракансультавацца ва ўрача-псіхатэрапеўта, або нарколага, або нават тэрапеўта, якія дапамогуць вызначыцца з аптымальным спосабам менавіта для вас.

Самастойны шлях можа быць больш працяглым, хоць спрабаваць трэба ўсё адно. Наогул, пазбавіцца гэтай звычайнай вельмі цяжка, паколькі тут не толькі фізічная, біяхімічная залежнасць ад нікаціну, але і пэўны лад жыцця, безліч рытуалаў, якімі напаяецца дзень.

работнікі чыгункі аштрафавалі сёлета звыш 3 тысяч чалавек і яшчэ больш за 5 тысяч прыцягнулі да адказнасці праваахоўнікі.

Паводле слоў намесніка галоўнага ўрача Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Людмілы НАРОЙЧЫК, Міністэрства аховы здароўя выступіла з ініцыятывай далейшага ўрэгулявання антэпетыўнага забаронаўства. Плануецца, у прыватнасці, прыраўняць электронныя цыгарэты да звычайных тытунёвых вырабаў, як гэта рэкамендавана Сусветнай арганізацыяй аховы здароўя. Гэта азначае, што ўсе абмежаванні, звязаныя са звычайнымі цыгарэтамі, будуць мець да-

чыненне і да электронных. Па словах спецыялістаў, усё больш навуковых даследаванняў пацвярджаюць іх велізарную шкоду для арганізма.

Плануецца і далей пашыраць пералік грамадскіх месцаў з поўнай забаронай курэння. Тэхнічны рэгламент краін Еўразійскага эканамічнага саюза патрабуе пераходу на ўпакоўку, палову месца на якой будуць займаць графічныя выявы і надпісы аб шкодзе курэння, змяшчэнні ў цыгарэтах канцэрагенных і мутагенных рэчываў. Тэхнічны рэгламент уступіць у сілу ў маі наступнага года.

Святлана БАРЫСЕНКА. protas@zviazda.by

■ Ну і ну!

АГОЛЕНАЯ ЖАНЧЫНА «ТАНЦАВАЛА» НА КАПОЦЕ

Адрасу ў двух раёнах сталіцы мінчанкі нападлітку пашкодзілі чужыя аўтамабілі. У Партызанскім раёне дама накінулася адрасу на дзве машыны.

— Грамадзянка вярталася позна ўвечары з вечарынкi, падышла да кіроўцаў таксі і папрасіла бясплатна адвесці яе дадому. Вядома, атрымала адказ. Тады жанчына ў якасці аплаты прапанавала паслугі... інтымнага характару, на што мужчыны зноў не пагадзіліся. Раз'юшаная адмоваі мінчанка цалкам раздзелася і залезла на капот аднаго аўтамабіля. Затым зняла з рукі гадзіннік і пачала драпаць машыну. Потым тое ж зрабіла з другім аўто. У выніку ўладальніку іншамаркі «БМВ» была нанесена шкода на суму больш як чатыры мільёны рублёў, гаспадару «Нісана» — на суму каля трох мільёнаў рублёў, — распавяла прэс-афіцэр Партызанскага РУУС г. Мінска Наталля ГАНУСЕВІЧ.

Падобная сітуацыя адбылася і ў Цэнтральным раёне сталіцы. 45-гадовая жанчына нападлітку пашкодзіла аўтамабіль «Мерседэс», прыпаркаваны ў двары дома па вуліцы Заслаўскай. Пра здарэнне ў міліцыю паведамілі жыхары: у чатыры

гадзіны раніцы невядомая шумела і біла нагамі аўто каля пад'езда. Сяней высветлілася, што дама была ў гасцях у знаёмых. Падчас баўлення часу за сталом узнікла сварка, жанчына забрала свае рэчы і выйшла на вуліцу. Пастаяла там нейкі час і вырашыла вярнуцца, для чаго пачала звяніць па дамафоне ў некалькі кватэр у спадзяванні, што яе ўпусцяць у пад'езд. Аднак ніхто з жыхароў дзверы ёй не адчыніў. Тады грамадзянка і вырашыла прыцягнуць да сябе ўвагу незвычайным спосабам: пачала біць нагамі прыпаркаваны каля дома «Мерседэс», думаючы, што гаспадар машыны пачуе сігналацыю, спусціцца ўніз і адчыніць дзверы пад'езда. Раззлаваўшыся, што ніхто не звяртае на яе ўвагі, жанчына адкруціла і зламала бакавое люстэрка ў машыне. Свае паводзіны затрыманая патлумачыла дрэнным настроем і вялікай колькасцю выпітага, паведамілі ў Цэнтральным РУУС г. Мінска.

У абодвух выпадках у дачыненні да агрэсіўных дам заведзены крымінальныя справы за хуліганства.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by